

توده پستان

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ بازنگری: پاییز ۱۴۰۲

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

“ارتباط با ما”

۰۳۵۳-۳۱۲۲۳۰

تلفن تماس:

۰۹۹۶۵۲۵۰۰۶۹

ایمیل:

rahnemoon.ssu.ac.ir

آدرس اینترنتی:

❖ شرح بیماری

پستان در یک زن بالغ از دنده دوم یا سوم شروع و تا دنده ششم یا هفتم و از کناره خارجی استخوان جناغ تا خط زیر بغل ادامه دارد. داخل پستان‌ها هیچ ماهیچه ای وجود ندارد ولی درست در زیر پستان‌ها ماهیچه ای قرار گرفته که دنده‌ها را می پوشاند. سینه‌های نامتقارن در بین خانم‌ها رایج می باشد. اندازه، شکل و قوام پستان از فردی به فرد دیگر متفاوت است هر پستان از چند غدد تولید کننده شیر و مجاری شیری تشکیل شده که توسط بافت چربی و بافت نگهدارنده محافظت می شود. هر کدام از پستان‌ها از ۲۰-۱۵ قسمت تشکیل شده که لوب نامیده می شود. هر لوب از قسمت‌های کوچکتری به نام لوبول یا غده تشکیل شده و هر کدام از این لوبول‌ها به ۱۲ عدد ساختمان حباب مانند ختم می شوند که کار تولید شیر را برعهده دارند.

❖ انواع توده‌های پستانی

توده‌های پستان به دو دسته کلی بدخیم و خوش خیم تقسیم بندی می شوند. بسیاری از توده‌ها که در بافت سینه ایجاد می شوند؛ خوش خیم هستند.

• انواع توده‌های خوش خیم پستان:

✓ کیست: این توده‌ها در لمس معمولاً متحرک، سفت و دارای حدود مشخص می باشند.

✓ گشادی مجرا و التهاب اطراف مجاری: مجاری اصلی

پستان در دوران یائسگی، کوتاه و گشاد می شوند و می توانند با علائمی مانند ترشح از نوک پستان، توکسیدگی نوک پستان و توده ای قابل لمس با قوام سفت یا خمیری در پستان همراه باشند.

✓ آبسه: آبسه‌ها حفره‌هایی محتوی چرک هستند.

در صورتی که حساسیت در لمس و قرمزی روی پستان، پس از درمان با آنتی بیوتیک همچنان ادامه پیدا کند، به وجود آبسه باید مشکوک شد.

✓ غده‌های شیری پستان: این حالت به معنای بزرگ

شدن بافت غددی خود پستان است و اغلب با درد پستان همراه می باشد.

✓ نکروز چربی: از بین رفتن بافت چربی در پستان به

دنبال ضربه به پستان ایجاد می شود. این ضربه می تواند در اثر تصادفات، سقوطها، جراحی‌ها، عفونت‌ها و حتی اشعه درمانی وارد شده باشد.

• انواع توده‌های بدخیم پستان

توده‌های بدخیم پستان به دو نوع غیر مهاجم و مهاجم تقسیم بندی می شوند:

✓ توده‌های غیر مهاجم بدخیم به قسمت‌های دیگر بدن

منتشر نمی شوند و به مجاری و لوبول‌ها محدود می شوند .

✓ خطرناک‌ترین نوع توده پستان، نوع مهاجمی است، به این معنی که سلول‌های بدخیم از طریق لنف و خون به قسمت‌های دیگر بدن منتشر می‌شوند.

❖ علائم و نشانه‌ها

- ✓ از علائمی که در زمان بروز توده پستان ممکن است بروز نماید به موارد زیر می‌توان اشاره کرد:
- ✓ هر توده جدید در پستان و یا زیر بغل که ممکن است حتی دردناک یا حساس نباشد.
- ✓ هرگونه تغییر شکل، عدم قرینگی پستان‌ها، افزایش غیرطبیعی اندازه یکی از سینه‌ها، تو کشیده شدن نوک پستان.
- ✓ ترشحات چسبنده، خونی و خونابه‌ای، شفاف و آبکی از نوک سینه همراه با توده پستانی، از یک پستان یا از یک مجرا.
- ✓ هرگونه تغییر در پوست سینه مانند : قرمزی و التهاب به مدت طولانی، پوست پستان شبیه پوست پرتقال.
- ✓ هرگونه پوسته پوسته شدن، احساس گرمی، تورم، قرمزی و خارش نوک و هاله اطراف پستان به مدت طولانی که به درمان‌های رایج پاسخ نداده باشد.
- ✓ درد استخوان‌ها، ضعف و خستگی شدید، لاغری و تب.

❖ علل و عوامل خطر

از عللی که در ایجاد توده پستان دخالت دارند می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

✓ نژاد خصوصا نژاد یهودی

✓ افزایش سن

✓ سابقه خانوادگی و تغییرات ژنتیکی

✓ شروع دوره‌های قاعدگی قبل از سن ۱۲ سالگی

✓ بارداری و زایمان بعد از سن ۳۰ سالگی

✓ عدم بارداری

✓ شروع یائسگی بعد از سن ۵۵ سالگی

✓ عدم شیردهی

✓ افزایش وزن بدن و چاقی

✓ کاهش فعالیت بدنی

✓ رژیم غذایی پرچربی و کم فیبر

✓ مصرف الکل

✓ سیگار

✓ سابقه ابتلا فرد به سرطان‌ها بخصوص سرطان تخمدان،

پستان، رحم و روده

✓ قرار گرفتن در معرض میزان بالایی از اشعه در ناحیه سینه

✓ مصرف هورمون‌ها

❖ عوارض

- ✓ وجود توده‌های سرطانی پستان و عدم اقدام به موقع برای درمان آن می‌تواند باعث پخش شدن آن به سایر قسمت‌ها شود و در مراحل پیشرفته بیماری، پزشک ناچار به برداشتن پستان باشد.

❖ تشخیص

یک سوم توده‌های پستانی با کشف زودرس و درمان به موقع به طور کامل معالجه می‌شوند. شناسایی توده‌های پستان در مراحل اولیه با کمترین عوارض جسمی و بیشترین شانس بهبودی همراه است.

برخی از روش‌های تشخیصی توده‌های پستان عبارتند از:

✓ معاینه پستان توسط خود فرد یا خودآزمایی پستان

✓ معاینه پستان توسط پزشک

✓ ماموگرافی (تصویر برداری از پستان)

✓ سونوگرافی

✓ نمونه برداری یا بیوپسی

✓ آزمایش ژنتیک

✓ ام.آر.آی

❖ درمان

انتخاب‌های درمانی سرطان پستان عبارتند از:

✓ جراحی

✓ پرتودرمانی

✓ شیمی درمانی

✓ درمان بیولوژیک

✓ داروها و هورمون‌ها

✓ جراحی سینه

✓ ترکیبی از درمان‌های گفته شده